

Producció multimèdia i desenvolupament de projectes amb programari lliure

Dates: 6 de febrer - 10 de març de 2018

Lloc: Hangar. Emilia Coranty, 16 - 08018 Barcelona

1. PRESENTACIÓ

El programari lliure ha experimentat un gran avanç des dels seus orígens a mitjans dels anys 80. Actualment, està present en molts més llocs dels que habitualment es pensa, i aporta una sèrie d'avantatges com allargar la vida útil dels ordinadors, la seva gratuïtat, la preservació de la privacitat o la promoció de la llibertat i autonomia dels seus usuaris.

Hi ha una sèrie de prejudicis sobre el programari lliure, probablement el més estès és que és per a experts informàtics. D'altra banda, també es pensa que, pel fet de ser gratuït, no és tan bo com el programari propietari o que no hi ha programes per a tasques especialitzades com la producció audiovisual o el disseny gràfic. Res més lluny de la realitat, en l'actualitat es pot abastar pràcticament qualsevol tipus de projecte multimèdia utilitzant únicament aquest tipus de programari. D'altra banda, generalment es pensa que la seva corba d'aprenentatge és molt pronunciada, però seria més encertat considerar que es tracta d'una corba més prolongada, ja que implica el desenvolupament d'habilitats sobre la gestió del sistema operatiu o l'adaptació de fluxos de treball en funció de les necessitats específiques de cada projecte.

Aquest curs es planteja amb la intenció de facilitar l'adquisició d'habilitats per a la producció multimèdia des de la filosofia del programari lliure. Es tracta, per tant, d'una introducció per donar a conèixer els recursos disponibles i, alhora, desenvolupar habilitats per a la realització de projectes multimèdia en vídeo, àudio i fotografia digital.

El curs està dirigit a estudiants, professionals i docents que vulguin aproximar-se a l'ús del programari lliure per a la producció audiovisual i multimèdia. El plantejament és eminentment pràctic i es desenvoluparà a partir d'exercicis per «aprendre fent», de manera que també es dirigeix a qualsevol persona que vulgui introduir-se en el desenvolupament d'aquest tipus de projectes.

El programari lliure suposa una excel·lent alternativa per a la producció multimèdia. La seva usabilitat ha experimentat una notable millora durant els últims anys; a més, la varietat de programes ha crescut notablement i ja és possible realitzar qualsevol projecte multimèdia usant únicament eines lliures, des de la fase de desenvolupament de guió fins a la postproducció, distribució i retransmissió a través de les xarxes.

L'ús d'aquestes eines suposa una sèrie d'avantatges respecte a les comercials, fonamentalment a causa del lliure accés a les mateixes, però també per l'espai de relació que s'estableix a través de comunitats d'usuaris i desenvolupadors que es regeixen per principis de l'ètica hacker. D'aquesta manera, es garanteix la capacitat d'usar lliurement les eines necessàries per accedir i produir informació en format audiovisual.

A més d'afavorir la llibertat en l'ús d'aquestes eines, també ha desenvolupat un codi ètic i un compromís social amb els seus usuaris a través de la promoció de la seva llibertat i es compromet en el respecte dels seus drets pel que fa a la privacitat i seguretat. Aquest tipus de programari és una eina que fomenta la sobirania tecnològica, ja que no depèn d'empreses comercials ni d'interessos privats i, per tant, permet desenvolupar l'autonomia, mantenir el control sobre els nostres equips i adaptar els fluxos de treball a les necessitats particulars de cada usuari. El programari lliure permet desenvolupar l'empoderament al voltant de les tecnologies de la informació i la comunicació, permetent així que la ciutadania sigui conscient i responsable en l'ús de les mateixes. La filosofia del programari lliure s'estén també per altres elements fonamentals en la producció audiovisual com formats i còdecs de vídeo i àudio, llenguatges de programació i, fins i tot, maquinari. En aquest sentit, el programari propietari ofereix «peixos» als seus usuaris, mentre que el lliure els ofereix la possibilitat «d'aprendre a pescar».

Aquest curs d'especialització vol cobrir un buit en l'espai formatiu, ja que són molt poques les aproximacions a la producció multimèdia des del programari lliure en les institucions educatives. L'eficàcia i fiabilitat d'aquestes eines ha estat provada i notablement millorada durant els últims anys. Tot i que hi ha una certa predisposició, inquietud i curiositat al voltant del seu ús, en la majoria dels casos no es dona el pas per inseguretat, por o perquè es pensa que no hi ha suport. Res més lluny de la realitat, la comunitat d'usuaris de programari lliure és àmplia, diversa i, en general, hi ha una predisposició perquè els membres que la integren ajudin i comparteixin el seu coneixement amb aquelles persones que s'estan introduint en el seu ús.

2. Resultats esperats

2.1 OBJECTIUS FORMATIUS

- ⑩ Desenvolupar habilitats per a la producció i desenvolupament de projectes multimèdia amb eines de programari lliure
- ⑩ Conèixer alternatives no comercials per a la producció audiovisual professional i amateur
- ⑩ Dissenyar i adaptar els fluxos de treball a necessitats i requeriments específics

2.2 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- ⑩ Desenvolupar habilitats en programari d'edició de vídeo, àudio i gràfica
- ⑩ Desenvolupar habilitats per gestionar equips GNU / Linux
- ⑩ Resolució i gestió de l'autoaprenentatge o com buscar i demanar ajuda

2.3 COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- ⑩ Organització i fluxos de treball per a la producció i retransmissió multimèdia
- ⑩ Treball en equip
- ⑩ Documentació
- ⑩ Visió de conjunt del procés creatiu i de difusió

2.4 SORTIDES PROFESSIONALS

- ⑩ Producció i difusió de continguts audiovisuals
- ⑩ Docència
- ⑩ Comunicació
- ⑩ Periodisme

3. Pla d'estudis

3.1. CONTINGUTS

El curs es divideix en 6 sessions, on es replicarà cadascuna de les fases del procés de creació de continguts, des de la fase de desenvolupament d'idees i preproducció fins a la postproducció i difusió.

3.2. MÒDULS

Assignatures del mòdulo	Descripció de continguts de l'assignatura:
1. Sistemes operatius lliures i administració bàsica	Aproximació al programari lliure mitjançant el sistema operatiu. Explicació i pràctica guiada per provar i instal·lar un sistema lliure en els ordinadors personals dels participants, per familiaritzar-se amb l'entorn de treball a) Introducció teòrica. Laia Sánchez (CitiLab Cornellà-UAB) donarà una base per entendre la producció, el multimèdia, els comuns digitals i la seva sostenibilitat b) Pràctica: RUN USB LIVE i creació de comptes en serveis autònoms
2. Preproducció	Esriptura col·laborativa de guió Planificació i calendari Sandstorm (Ether / pads, Wekan, Brainstorm, Radicale, gestió de contactes,...)
3. Diseny gràfico per producció AV	Software a utilitzar: Inkscape, Gimp i darktable - vectorials, corbes, caixes i tipografia - edició i processat (darktable) - ajustaments llum i color
4. Edició de video	Software a utilitzar: Openshot y Kdenlive - crear projecte i ajustos de materials - organització clips / estructura carpetas - muntatge musical - muntatge amb locucio - proxies
5. Edició de audio	Exercicis: eliminació de soroll, equalització, filtres i altres
6. Posproducció	Correccions bàsiques de vídeo i àudio (llum, color, transicions, filtres) to, intensitat, sorolls Chroma Key Inserció de títols i gràfiques Exportació i conversió. Còdecs i formats

7. Streaming	Retransmissió en viu a través de càmeres web i telefonia mòbil. Gstreamer, serveis i servidors autònoms) OBS studio screencast

4. Professorat

- **Laia Sánchez.** Professora Associada (Fac. Ciències de la Comunicació-UAB). Directora del Social Media Lab i responsable de projectes europeus a Citilab-Cornellà
- **Xosé Quiroga** - Tècnic Superior En Fotografia (Escola d'arts Pablo Picasso, La Corunya). Llic. En Dret (Universidad de La Corunya). Membre fundador de Voizes Archive, El Col·lectiu Groundpress i del Projecte Formatiu Ago Didàctica
- **Simón Vialás** - Doctor en Comunicació. Investigador (InCom-UAB), docent i productor audiovisual

5. Perfil dels estudiants

5.1. REQUISITS D'ACCÉS

No n'hi ha requisits específics.

Aquest curs està dirigit a estudiants i professionals de la comunicació i del periodisme, però també a qualsevol persona que treballi amb vídeo, àudio o gràfica i vulgui explorar i treure-li partit a les diverses eines alternatives que existeixen en l'actualitat. També es prestarà especial atenció a aquells professors i educadors que vulguin explorar aquestes alternatives per utilitzar-les en les seves aules i centres educatius.

No són necessaris coneixements previs sobre programari lliure per realitzar el curs. Encara que sí és recomanable comptar amb nocions bàsiques de producció audiovisual.

Cal que les i els participants en el taller disposin d'un ordinador personal. En cas de no ser així, els organitzadors podran prestar un nombre limitat d'equips mentre es desenvolupa el curs.